

MidStad

**Agenda
2026/2027**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	MidStad Brabant: de kracht van middelgroot	3
3.	Wat is MidStad Brabant	3
4.	Resultaten tot nu toe	4
5.	Koersvast vooruit	5
6.	Agenderen – Prioriteren – Activeren (APA)	6
7.	Programmalijnen 2026-2027	6
8.	Overige acties 2026-2027	7
9.	Samenwerking met de provincie.....	8
10.	Bestuurlijke Ontmoetingen 2026 -2027	8

1. Inleiding

In de afgelopen drie jaren hebben acht middelgrote Brabantse gemeenten verdere stappen gezet in de onderlinge samenwerking in MidStad Brabant en met de provincie Noord-Brabant. De samenwerking MidStad Brabant is opgenomen in de Uitvoeringsagenda Toekomstbestendig Bestuur 2024-2027 onder het onderwerp Versterken van strategische samenwerking:

“De middelgrote gemeenten in Brabant hebben zich verenigd binnen MidStad Brabant. Het gaat om Bergen op Zoom, Etten-Leur, Maashorst, Meierijstad, Oosterhout, Waalwijk, Geldrop-Mierlo en Veldhoven. Ze hebben gemeenschappelijk dat ze het centrum zijn van hun ommeland. Alle hebben ze stedelijke uitdagingen en zijn ze onderdeel van het stedelijk netwerk in Brabant. Ook met MidStad Brabant zetten we een samenwerking op. Die richt zich in het bijzonder op bestuurlijke samenwerking, stedelijke gebiedsontwikkelingen, bereikbaarheid, talentontwikkeling en brede welvaart”.

Verder hebben de gemeenten en de provincie afgesproken elkaar in deze bestuursperiode tweemaal per jaar bestuurlijk te ontmoeten. De bestuurlijke ontmoetingen stonden enerzijds in het teken van ontmoeten en netwerken en anderzijds in het delen van kennis en kunde en het verbinden van de gezamenlijke opgaven.

2. MidStad Brabant: de kracht van middelgroot

Waar grote steden vaak eigen schaal en instrumenten hebben, en kleine gemeenten vooral via regiostructuren aanhaken, zitten middelgrote gemeenten ertussenin. Dat is een kans en een uitdaging tegelijk. We dragen stedelijke opgaven én regionale voorzieningen, maar moeten dat doen met beperkte schaal en capaciteit.

Middelgrote steden vormen de essentiële schakels in het Brabants mozaïek. Ze zijn groot genoeg om impact te maken en klein genoeg om dicht bij inwoners en ondernemers te blijven. In deze steden bevinden zich de regionale voorzieningen—onderwijs, zorg, cultuur, werkgelegenheid—die het dagelijks leven van honderdduizenden Brabanders dragen. MidStad Brabant bundelt deze gezamenlijke kracht om de rol van middelgrote steden in Brabant te versterken.

3. Wat is MidStad Brabant

MidStad Brabant verbindt negen middelgrote gemeenten rond een gedeelde missie, namelijk bijdragen aan een sterk, leefbaar en verbonden Brabant.

Middelgroot betekent dat we een belangrijke regionale rol vervullen – als woon- en voorzieningenkernen, als schakels tussen centrumsteden en ommeland – maar óók dat we vaak dezelfde opgaven hebben als grote steden, met minder schaal en uitvoeringskracht om die zelfstandig te dragen.

Juist daar zit onze onderscheidende positie. Middelgrote gemeenten staan voor de opgave om groei en verstedelijking in goede banen te leiden, centra en voorzieningen vitaal te houden en brede welvaart te versterken, terwijl de druk op ruimte, bereikbaarheid en sociale draagkracht toeneemt. Dat vraagt om scherpe keuzes, slim samenwerken en een sterke gezamenlijke positie richting provincie (en waar nodig richting Rijk).

MidStad richt zich daarom op thema's die typisch samenhangen met de schaal van middelgroot – zoals centrum- en binnenstadstransformatie, voorzieningen en leefbaarheid, groei in balans met mobiliteit en ruimte, en de vraag hoe we met beperkte capaciteit toch tempo en kwaliteit kunnen maken. Onze toegevoegde waarde zit in het gezamenlijk agenderen, afwegen en aanjagen van deze opgaven. Dat doen we door kennis te bundelen, gedeelde perspectieven te ontwikkelen en gericht het gesprek met de provincie te voeren over prioritering, ondersteuning en instrumenten.

4. Resultaten tot nu toe

Van M7 naar MidStad Brabant

De ontwikkeling van het netwerk van de M7 naar MidStad Brabant en de onderlinge samenwerking is in het afgelopen jaar zowel ambtelijk als bestuurlijk sterker geworden. De samenwerking in de huidige samenstelling is nog pril en de governance is nog groeiend maar samen zijn we op weg en hebben we de eerste resultaten bereikt.

Bestuurlijke Ontmoetingen MidStad Brabant – Provincie

In 2024 is het begin gemaakt met de eerste bestuurlijke ontmoetingen met de provincie. De start was met Paaspop waar ambtelijk en bestuurlijk een eerste informele ontmoeting is geweest. Die stond in het teken van de eerste verkenning van de samenwerking tussen MidStad en de provincie. In het verlengde hiervan zijn er jaarlijks 2 ontmoetingen geweest tussen een afvaardiging van MidStad en het college van GS. Tijdens deze ontmoetingen zijn de inhoudelijke opgaven samen verkend. Afgesproken is om tweemaal per jaar een netwerkbijeenkomsten te organiseren tussen MidStad Brabant en de provincie.

Positionering en opname in provinciale beleids- en uitvoeringsprogramma's

De MidStad-samenwerking heeft bijgedragen aan:

- Opname in de uitvoeringsagenda Toekomstbestendig Bestuur 2024-2027
- Opname in Novex uitvoeringsprogramma Stedelijk Brabant
- Opname in het uitvoeringsprogramma Stedelijke gebiedsontwikkeling
- Specifieke aandacht voor Mobiliteitsvraagstukken waar een extra overleg met de gedeputeerde Mobiliteit eenmaal per jaar uit voort is gekomen
- Samen met de provincie werken we nauw samen aan het provinciale programma Levendig Brabant
- Samen met de provincie werken we aan Brede Welvaart als integraal kader

5. Koersvast vooruit

Met de komst van nieuwe gemeentebesturen ontstaat een nieuwe frisse bestuurlijke dynamiek: nieuwe ambities, nieuwe accenten en een vernieuwd mandaat om te werken aan de grote opgaven in onze steden. Tegelijkertijd zullen we als MidStad ons moeten voorbereiden op de provinciale verkiezingen van 2027, waarin opnieuw richting wordt bepaald voor het ruimtelijk, economisch en maatschappelijk beleid van Brabant.

Juist in deze fase is een gezamenlijke MidStad-agenda essentieel. De agenda zorgt voor een helder, gedeeld verhaal van de middelgrote gemeenten en maakt zichtbaar welke thema's voor onze schaalgrootte uniek en onmisbaar zijn. Door deze gezamenlijke focus te formuleren, kunnen nieuwe colleges hun koers spiegelen aan een breed gedragen regionale richting en ontstaat een stevig fundament voor samenwerking met de provincie.

De MidStad-agenda 2026–2027 biedt daarmee zowel continuïteit als koersvastheid. Ze maakt duidelijk waar onze gezamenlijke belangen liggen en welk perspectief wij als middelgrote steden inbrengen richting provincie, partners en netwerkverbanden. Met het oog op 2027 helpt de agenda bovendien om tijdig signalen, trends en strategische keuzes te positioneren, zodat middelgrote gemeenten goed vertegenwoordigd zijn in de nieuwe provinciale beleidsvorming.

In een tijd waarin verstedelijking, leefbaarheid, mobiliteit, voorzieningen en brede welvaart steeds nadrukkelijker samenkomen, zorgt de MidStad-agenda

voor een adaptief maar herkenbaar kompas. Ze versterkt onze gezamenlijke stem, ondersteunt nieuwe colleges in hun startpositie en legt de basis voor een krachtige, samenhangende bijdrage aan de koers van Brabant in de komende bestuursperiode

6. Agenderen – Prioriteren – Activeren (APA)

Agenderen

We brengen middelgrote opgaven zichtbaar op de Brabantse agenda en verbinden ze aan provinciale (en waar nodig Rijks-)lijnen.

Prioriteren

We maken gezamenlijk scherpe keuzes: welke thema's pakken we als MidStad wél op, waar zit aantoonbare meerwaarde, en wat vraagt dit realistisch aan inzet?

Activeren

We brengen beweging: we organiseren kennis, verbinden partijen en zetten gerichte stappen, zodat het niet bij woorden blijft.

NB: MidStad werkt aanvullend op bestaande regionale structuren zoals onder andere de SRWB, SRBT, Regio de Baronie en MRE. Dat betekent: - géén gezamenlijke uitvoering van gebiedsontwikkeling, woningbouw of mobiliteitsprojecten; - géén parallelle projecttafels; - wél gezamenlijke kennisdeling, gezamenlijke strategische positionering en gezamenlijke lobby voor thema's die specifiek raken aan middelgrote steden.

7. Programmalijnen 2026-2027

Het uitgangspunt is dat we 2026-2027 extra scherp te aanbrengen in de thema's die MidStad verbinden. Daarbij maken we concreet wat we met elkaar oppakken en waarop we gezamenlijk met de provincie optrekken. MidStad richt zich op drie lijnen die aantoonbaar uniek of essentieel zijn voor middelgrote steden en die aanvullend zijn op bestaande regionale structuren:

****Centrum- en binnenstedelijke transformatie** vanuit de schaal en realiteit van middelgroot.**

Acties:

- In kaart brengen van de huidige en toekomstige stedelijke gebiedsontwikkelingsprojecten met MidStad Brabant.

- Het inventariseren en waar mogelijk vergroten van de provinciale mogelijkheden (kennis, kunde, capaciteit, middelen en ingangen) voor alle MidStad-gemeenten.
- Kennisdeling rondom natuurinclusief bouwen en duurzame stadsontwikkeling samen met de provincie.

Verantwoordelijke: Gemeente Veldhoven en Meierijstad als trekkers, in samenwerking met provincie.

****Levendige steden en regionale voorzieningen**—de culturele en maatschappelijke initiatieven die middelgrote steden dragen.**

Actie: We bouwen het 'Levendig Brabant Netwerk', een waardevol netwerk waarin beweging en co-creatie centraal staan. We bepalen en organiseren gezamenlijk de tijdlijn met activiteiten en events 2026/2027. We wegen af welke onderwerpen we gezamenlijk moeten oppakken, we agenderen relevante ontwerpen waar provincie en MidStad krachten moeten bundelen en jagen kennisdeling aan.

Verantwoordelijke: Gemeente Bergen op Zoom en Maashorst.

****Brede Welvaart als gedeeld perspectief**— met ruimte voor lokale inkleuring.**

Actie: Organiseren van een ambtelijke bijeenkomst tussen gemeenten en provincie om lopende initiatieven rond brede welvaart te bundelen, overlap/witte vlekken te duiden en te komen tot een aantal gezamenlijke prioriteiten.

Resultaat: Een gedeeld vertrekpunt en een aantal gezamenlijke prioriteiten voor brede welvaart, aanvullend op wat Brabant-breed al gebeurt (Werkplaats Brede Welvaart en de provinciale uitvoeringsagenda).

In dit kader ook oog houden voor de verbinding met kennis & talentontwikkeling.

Verantwoordelijk: trekkers Geldrop-Mierlo en Waalwijk

8. Overige acties 2026-2027

Mobiliteit en OV

Actie: Inventariseren van gedeelde opgaven op het gebied van mobiliteit in samenwerking met de provincie, voor zover deze onvoldoende landen in de stedelijke regio's of SmartWayz. Uitwisselen van knelpunten en kansen en

indien nodig het uitvoeren van haalbaarheidsstudies. Dit vanuit de overtuiging dat mobiliteit een onmisbare schakel vormt in het kunnen invullen van onze positie in het Brabants mozaïek.

Jaarlijkse afstemming hierover met de provincie.

Verantwoordelijke: Gemeente Etten-Leur en Oosterhout.

Communicatie & positionering

Bij de bestuurlijke samenwerking in MidStad Brabant hoort ook een communicatielij. Voorstel is om op gezette tijden te communiceren over MidStad Brabant in lichte vorm. Zowel extern als binnen de gemeenten.

Acties: actuele website, vaste update-cyclus op socials , gekoppeld aan de agenda

Verantwoordelijke: Gemeente Waalwijk en Oosterhout

9. Samenwerking met de provincie

In het kader van Samen maken we Brabant en Toekomstbestendig bestuur bestendigen we onze halfjaarlijkse bestuurlijke ontmoetingen waarin we signalen delen, trends duiden en gezamenlijke agenda's afstemmen. Daarnaast werken we concreter samen op thema's die elkaar versterken of waar een gezamenlijke behoefte aan is. Dat doen we dynamisch samen op thema's en daar waar het nodig is. Adaptief, wendbaar en snel.

10. Bestuurlijke Ontmoetingen 2026 -2027

12 juni 2026	Strategische ontmoeting MidStad–Provincie in Veldhoven
27 oktober 2026	Brede collegeontmoeting in Geldrop-Mierlo
Najaar 2026	separaat bestuurlijk overleg mobiliteit (koppeling met verstedelijking en leefbaarheid).
25 maart 2027	Brede bestuurlijke ontmoeting (Paaspop)
Najaar 2027	Brede collegeontmoeting
Najaar 2027	separaat bestuurlijk overleg mobiliteit (koppeling met verstedelijking en leefbaarheid).